

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl soudcem Mgr. Kamilem Tojnerem

ve věci žalobců: a) E. A., nar.
 b) nezl. N. A., nar.
 oba státní příslušnost Ruská federace,
 c) V. K., nar.
 státní příslušnost Ukrajina
 všichni bytem ,

proti
žalovanému: **Ministerstvo vnitra České republiky,**
 Odbor azylové a migrační politiky,
 sídlem Nad Štolou 936/3, Praha 7,

o žalobách proti rozhodnutí žalovaného ze dne 18. 1. 2023, č. j. OAM-968/ZA-ZA11-D07-2022 a č. j. OAM-967/ZA-ZA11-D07-2022,

takto:

- I. Žaloby se zamítají.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Shodu s prvopisem potvrzuje J. S.

Odůvodnění:

1. Žalobou podanou u Městského soudu v Praze se žalobkyně jménem svým a jménem nezletilého žalobce b) domáhala zrušení rozhodnutí žalovaného ze dne 18. 1. 2023, č. j. OAM-967/ZA-ZA11-D07-2022, žalobce c) se žalobou domáhal zrušení rozhodnutí žalovaného ze dne 18. 1. 2023, č. j. OAM-968/ZA-ZA11-D07-2022. Napadenými rozhodnutími bylo shodně rozhodnuto o nepřipustnosti podaných žádostí žalobců o udělení mezinárodní ochrany podle § 10a odst. 1 písm. b) zákona č. 325/1999 Sb. o azylu (dále jen „zákon o azylu“) a řízení byla podle § 25 písm. i) téhož zákona zastavena. Státem příslušným k posouzení žádostí byla podle čl. 3 nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 604/2013, kterým se stanoví kritéria a postupy pro určení členského státu příslušného k posuzování žádosti o mezinárodní ochranu podané státním příslušníkem třetí země nebo sobou bez státní příslušnosti v některém z členských států (dále jen „Dublinské nařízení“, „nařízení Dublin III“ nebo „nařízení“) určena Italská republika.

2. Žalobci shodně namítli nezákonnost a nepřezkoumatelnost rozhodnutí. Žalovaný vycházel z nesprávně a nedostatečně zjištěného skutkového stavu a rozhodnutí zdůvodnil pouze obecnými úvahami bez podrobnějšího posouzení dopadu rozhodnutí do soukromého a rodinného života. Žalovaný v podstatě rezignoval na uvážení aplikace čl. 17 nařízení Dublin III, aniž by tento postup adekvátně zdůvodnil. Byly překročeny meze správního uvážení. Žalovaný postupoval příliš formalisticky, v rozporu s ustálenou judikaturou a proti smyslu nařízení. Nezaměřil se na azylový příběh rodiny, ale soustředil se toliko na skutečnost, že do ČR žalobci přicestovali na víza Italské republiky. Ze sdělených údajů je však zjevné, že v Itálii nemá rodina žádné vazby a víza získali pouze za účelem legalizace pobytu na území EU za situace, kdy ČR zastavila vydávání pobytových oprávnění občanům Ruské federace. Rodina má zájem setrvat na území ČR. Žalobce c) ČR v minulosti opakovaně navštívil, má zde bratra s rodinou. Na rodinu bratra mají citové vazby i žalobkyně a syn (žalobce b), ten zde již začal chodit do školy a buduje si sociální zázemí. Oba manželé i syn se učí česky, manžel mluví plynně. Pokud ČR umožní zde setrvat, najdou si oba manželé práci. Vycestování do Itálie by znamenalo odtržení od zázemí, rodiny a známých. V Itálii rodina vazby nemá. Vycestování by bylo nehospodárné.

3. Žalobci uvedli, že tyto skutečnosti v průběhu řízení sdělili, avšak žalovaný diskreční pravomoc dle čl. 17 nařízení Dublin III nevyužil, aniž by tento krok adekvátně zdůvodnil. Takový postup je v rozporu se smyslem nařízení i judikaturou. Žalovaný zřejmě chybně interpretoval tvrzenou žádost o setrvání v ČR ve vztahu k systémovým nedostatkům v Itálii, neboť uvedl, že pouhá preference, aby byla žádost posouzena v ČR, není dostačující. Žalovaný se nijak podrobně ohledně možnosti využití čl. 17 nařízení nevyjádřil a s jeho postupem žalobci nesouhlasí. Ustanovení čl. 17 Nařízení má diskreční povahu, státům je dán poměrně široký prostor pro uvážení, vzniká prostor pro využití zejména z humanitárních důvodů a důvodů solidárních – sloučení příslušníků rodiny. Rozhodnutí o (ne)aplikaci tohoto ustanovení žalovaným musí být vždy dostatečně odůvodněno, aby byla vyloučena svévole. Takové zdůvodnění napadené rozhodnutí neobsahuje. V případě žalobců jsou přitom dány skutečnosti, které měl žalovaný zohlednit. Žalobci mají k ČR

Shodu s prvopisem potvrzuje J. S.

zvláštní vztah a její vycestování by mělo pro rodinu nepříznivé důsledky. Existence příbuzných a známých manžela v ČR je důvodem pro aplikaci čl. 17 nařízení. Žalovaný takovou úvahu neučinil, situaci zhodnotil jen povrchně, nepředložil odůvodnění postupu.

4. Žalovaný navrhl zamítnutí žalob. Uvedl, že žalobci a), b) byli v době podání žádosti o udělení mezinárodní ochrany držiteli platných italských víz. Italská republika svou příslušnost k posouzení žádosti žalobců uznala dne 15., resp. 23. 11. 2022. Bylo rozhodnuto o nepřipustnosti podaných žádostí podle § 10a odst. 1 písm. b) zákona o azylu a řízení podle § 25 písm. i) téhož zákona zastaveno. Žalovaný zkoumal, zda existují systematické nedostatky v azylovém systému Italské republiky, které by znemožňovaly přesun žalobců. Žádné nedostatky shledány nebyly, ostatně žalobci takové námitky neuváděli. Žalobci jako důvod neochoty vycestovat do Itálie uvedli pobyt bratra žalobce c) v ČR a skutečnost, že žalobce b) začal chodit do školy a navštěvovat zájmové kroužky. Ani jedna z těchto skutečností však nezakládá důvod pro aplikaci čl. 17 nařízení. Bratr žalobce c) není podle čl. 2 písm. g) nařízení považován za „nejbližšího příbuzného“. Žalobce b) se v ČR nachází od října 2022 a není možné hovořit o vybudovaných podstatných vazbách.

5. Usnesením č. j. 16 Az 7/2023 – 13 soud řízení o žalobách spojil ke společnému projednání.

6. Rozsudkem č. j. 16 Az 7/2023 – 22 zdejší soud napadená rozhodnutí zrušil pro nepřezkoumatelnost spočívající v absenci úvah ohledně posouzení aplikovatelnosti čl. 17 Dublinského nařízení a to zhodnocení vzájemné provázanosti relevantních okolností a dále nedostatečné posouzení relevanci pobytu bratra žalobce c) na území ČR a příslušnosti k azylovému řízení o žádosti výlučně žalobce c).

7. Výše uvedený rozsudek Nejvyšší správní soud zrušil rozsudkem č. j. 1 Azs 107/2023 – 20, neboť rozhodnutí žalovaného nepovažuje za nepřezkoumatelné, z rozhodnutí neplyne, že by žalovaný nehodnotil jednotlivá kritéria ve vzájemné souvislosti. Zároveň NSS uvedl, že *využití aplikace čl. 17 Dublinského nařízení je otázkou správního uvážení, které podléhá pouze omezené možnosti soudního přezkumu. Pokud žalovaný z jím uváděných skutečností sám nevyvodil důvody pro postup podle čl. 17 Dublinského nařízení, zůstává takové rozhodnutí pravomocí správního orgánu, kterému přísluší o žádosti o mezinárodní ochranu rozhodovat (srov. usnesení ze dne 15. 6. 2017, č. j. 1 Azs 145/2017 - 32, ze dne 30. 6. 2020, č. j. 2 Azs 356/2019 - 43, či ze dne 8. 6. 2021, č. j. 2 Azs 37/2021 - 61). Rolí soudu při přezkumu správního uvážení je toliko ověřit, zda při jeho použití byly překročeny zákonné meze nebo bylo zneužito ve smyslu § 78 odst. 1 s. ř. s., naopak soud nahradit správní uvážení svým vlastním nemůže.*

8. Ze správního spisu soud zjistil následující pro řízení podstatné skutečnosti.

9. Žalobce c) v žádosti o mezinárodní ochranu uvedl, že je Ukrajinec, hovoří plyně rusky a ukrajinsky. Je pravoslavný křesťan. Od 13 do 18 let byl na Ukrajině členem politické organizace, publikoval také názory na sociálních sítích. Je ženatý, má syna, z bývalého manželství má dvě děti. Posledních osm měsíců bydlel v Ruské federaci, kde má manželku. Žil střídavě v ČR, v Rusku a na Ukrajině. Cestoval na ukrajinský cestovní doklad dne 29. 6. 2022 přes Polsko z Ruska, do ČR přijel 1. 7. 2022. Od té doby je v ČR u bratra. Žádal v ČR o dočasnou ochranu, ale nebyl úspěšný, neboť přicestoval z Ruské federace. V EU pobýval na základě bezvízového styku, měl také polská víza. O mezinárodní ochranu žádal v roce 2006 v ČR. Je zdravý, neužívá pravidelně žádné léky. Stěhování plánoval delší dobu, avšak věc se protáhla kvůli špatnému zdravotnímu stavu rodičů manželky. Poměry

v Ruské federaci nejsou dobré, žalobce se obává politického pronásledování, proběhly již nějaké telefonáty a návštěvy v reakci na jeho názory prezentované na sociálních sítích.

10. Při pohovoru uvedl, že o udělení mezinárodní ochrany žádá v ČR z důvodu, že zde má známé a zná ČR. Mluví i rozumí česky. ČR je mu blízká, život zde mu vyhovuje, dodržují se zde zákony. Jeho bratr zde trvale žije. V Itálii nikdy nebyl, nikdy tam neměl problémy. Je seznámen s poučením o tzv. Dublinském systému, plánoval se s rodinou přestěhovat do ČR, avšak ČR nevyřizuje víza pro Rusy. Italské vízum vyřídili z důvodu, že nebyly jiné možnosti. V ČR by chtěli žít dále kvůli synovi, který zde chodí na judo, a přihlásili jej také do TJ Sokol.

11. Žalobkyně a) v žádosti o mezinárodní ochranu uvedla, že mluví plynule ruským jazykem, je pravoslavná křesťanka. Politicky aktivní nebyla. Je vdaná za žalobce a), má jednoho syna. Do ČR přicestovala se synem přes Turecko, od 12. 10. 2022 jsou u švagra. Spolu se synem disponují italským vízem. O mezinárodní ochranu dosud nežádala. Ke svému zdravotnímu stavu žalobkyně sdělila, že má ledvinové kameny, léky na toto onemocnění bere podle potřeby. Problém ji trápí asi šest let, obrátila se s ním na lékaře v Zastávce. Jiný zdravotní problém žalobkyně nemá. Syn je zdravý, má alergii na očkování, měl reakci na očkování proti klíšťové encefalitidě a má reakci na některé léky. Manžel byl vyhledáván policií, žalobkyni bylo vyhrožováno v souvislosti s tím, že žalobce c) vyjadřoval své názory.

12. Při pohovoru uvedla, že italské vízum vyřídili z důvodu, že jiné vízum vyřádit nešlo. Bylo to vízum za účelem turistiky. Do ČR přicestovala z důvodu, že zde již byl manžel. Manžel sem jezdí každoročně na návštěvy. Bydlí zde jeho bratr s rodinou, dříve zde bydlela jeho matka, ta se však již vrátila na Ukrajinu. Plánovali přijet před rokem, ale z důvodu úmrtí rodičů to nebylo možné. V Itálii pobývat neplánovala, nikdy tam ani nebyla. Žádné problémy v souvislosti s Itálií neměla. Poučení o Dublinském systému četla. Odcestovat do Itálie a pokračovat v žádosti tam by nemohla, protože v ČR má manžela. Důvodem je také finanční stránka a fakt, že v Itálii nikoho nemá. Syn zde provozuje judo a navštěvuje organizaci TJ Sokol. Jiné důvody nevystoupit do Itálie nemá.

13. Soud vyšel z následujících právních předpisů :

14. Podle § 10a odst. 1 písm. b) zákona o azylu je *žádost o udělení mezinárodní ochrany nepřijatelná, je-li k posuzování žádosti o udělení mezinárodní ochrany příslušný jiný stát vázaný přímo použitelným předpisem Evropské unie.*

15. Podle § 10a odst. 2 zákona o azylu *je-li žádost o udělení mezinárodní ochrany nepřijatelná, neposuzuje se, zda žadatel o udělení mezinárodní ochrany splňuje důvody pro udělení azylu nebo doplňkové ochrany.*

16. Podle § 25 písm. i) zákona o azylu *řízení se zastaví, jestliže je žádost o udělení mezinárodní ochrany nepřijatelná.*

17. Podle čl. 6 odst. 1 nařízení Dublin III *během všech řízení podle tohoto nařízení mají členské státy především na mysli nejlepší zájem dítěte.*

18. Podle čl. 11 písm. a) nařízení Dublin III *Pokud několik rodinných příslušníků nebo svobodných nezletilých sourozenců požádá o mezinárodní ochranu ve stejném členském státě současně nebo tak brzy po sobě, že řízení o určení příslušného členského státu může probíhat společně, a pokud by uplatnění kritérií stanovených tímto nařízením vedlo k jejich oddělení, je příslušný k posouzení žádosti o mezinárodní ochranu všech rodinných příslušníků nebo*

Shodu s prvopisem potvrzuje J. S.

svobodných nezletilých sourozenců členský stát, který je podle kritérií příslušný k převzetí největšího počtu těchto osob.

19. Podle čl. 17 odst. 1 nařízení Dublin III *odchylně od čl. 3 odst. 1 se může každý členský stát rozhodnout posoudit žádost o mezinárodní ochranu, kterou podal státní příslušník třetí země nebo osoba bez státní příslušnosti, i když podle kritérií stanovených tímto nařízením není příslušný.*

20. Soud má za to, že v určitém ohledu je proti účelu nařízení Dublin III, aby podstata rozhodování o příslušnosti státu k řízení o mezinárodní ochraně fakticky spočívala v posouzení výjimky dle čl. 17 nařízení. K vychýlení sledovaného účelu spočívajícím v aplikovatelnosti výjimky jen pro mimořádné okolnosti však došlo v důsledku dříve nepředvídatelného a to, že některé státy paušálně odmítnou vydávat státním příslušníkům jiné země povolení ke vstupu na jejich území, přičemž tyto státy jsou součástí schengenského prostoru, proto odepření povolení ke vstupu samo o sobě nezakládá překážku k vycestování cizince do dané země. Bude tak vždy otázkou, zda lze bez dalšího převzít dříve uvedené závěry judikatury bez ohledu na vázanost soudu rozhodnutím výkonné moci vyloučit vstup žadatele o mezinárodní ochranu na území ČR. S tím souvisí ve zrušujícím rozsudku NSS uvedená možnost omezené pravomoci soudu přezkoumat správní uvážení žalovaného.

21. Dle čl. 3 odst. 1 věty druhé nařízení Dublin III žádost posuzuje jediný členský stát, který je příslušný podle kritérií stanovených v kapitole III. Výjimku představuje situace popsaná v čl. 3 odst. 2 větě druhé, dle které není-li možné přemístit žadatele do členského státu, který byl primárně určen jako příslušný, protože existují závažné důvody se domnívat, že dochází k systematickým nedostatkům, pokud jde o azylové řízení a o podmínky přijetí žadatelů v daném členském státě, které s sebou nesou riziko nelidského či ponižujícího zacházení ve smyslu článku 4 Listiny základních práv Evropské unie, členský stát, který vede řízení o určení příslušného členského státu, pokračuje v posuzování kritérií stanovených v kapitole III, aby zjistil, jestli nemůže být určen jako příslušný jiný členský stát.

22. Společný evropský azylový systém (jehož součástí je i nařízení Dublin III) je založen na zásadě, že za věcné posuzování žádosti o mezinárodní ochranu je odpovědný pouze jeden stát. Kritéria pro určení příslušnosti stanoví zejména čl. 3 – 16 nařízení. V čl. 17 nařízení je obsaženo diskreční oprávnění nepřislušného členského státu atrahovat si posuzování žádosti o mezinárodní ochranu, což ovšem není právem k libovůli, nýbrž prostředkem zohlednění případů hodných zvláštního zřetele.

23. Nejvyšší správní soud v usnesení č. j. 8 Azs 18/2016 – 52 uvedl, že evropský azylový systém je založen *na domněnce vzájemné důvěry a na předpokladu, že zacházení s žadateli o azyl v každém členském státě splňuje požadavky Listiny základních práv EU, Ženevské úmluvy i Úmluvy o lidských právech a základních svobodách. Tato domněnka je vyvratitelná, to však neznamená, že jakékoli porušení základního práva členským státem automaticky znemožňuje přemístění žadatele o azyl do tohoto členského státu. Je tomu tak pouze tehdy, je-li třeba se vážně obávat, že dochází systematickým nedostatkům azylového řízení a podmínek příjmu žadatelů v příslušném členském státě, které s sebou nesou riziko nelidského či ponižujícího zacházení. Jelikož v otázce azylového řízení mezi členskými státy platí domněnka vzájemné důvěry, pro vyvrácení této domněnky musí žadatel uvést hodnověrná tvrzení o systémových nedostacích v azylovém řízení, které by opřel o relevantní důkazy*

(srov. rozsudek NSS č. j. 5 Azs 252/2019 – 41). Obdobně dle rozsudku velkého senátu Soudního dvora Evropské unie ze dne 19. 3. 2019, Jawo, C-163/17, bod [90], *má-li soud, který rozhoduje o oprávněm prostředku, jenž byl podán proti rozhodnutí o přemístění, k dispozici důkazy, které předložila dotčená osoba za účelem prokázání existence takového rizika, je tento soud povinen na základě objektivních, spolehlivých, přesných a řádně aktualizovaných údajů a s ohledem na standard ochrany základních práv zaručený unijním právem, posoudit existenci buď systémových či celoplošných nedostatků, anebo nedostatků týkajících se některých skupin osob.* K tomu, aby se na systémové nedostatky vztahovala působnost článku 4 Listiny základních práv EU, musí tyto dosahovat obzvláště vysoké míry závažnosti, která závisí na všech skutečnostech případu (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu č. j. 1 Azs 192/2020 – 27). Přemístění žadatele o mezinárodní ochranu ve smyslu nařízení Dublin III lze tedy provést jen tehdy, jestliže příslušný členský stát nebude mít systémově v obecné rovině, případně i v rovině individuální (např. z důvodu zvláště závažného zdravotního stavu), problém se zajištěním alespoň minimálních důstojných podmínek, pokud jde o řízení a o podmínky přijetí dotčeného žadatele (viz rozsudek NSS č. j. 5 Azs 65/2020 – 31).

24. V případě žalobkyně a žalobce b) žalovaný vycházel ze skutečnosti, že žalobkyně i žalobce b) disponovali ke dni podání žádosti platným italským vízem. Vzhledem k tomu žalovaný shledal jako nezbytné aplikovat kritérium dané čl. 12 nařízení. Proto se žalovaný dne 10. 11. 2022 obrátil na italskou stranu ohledně vyžádání jejího souhlasu s převzetím žádosti. Ve své žádosti pro italskou stranu uvedl, že žalobkyni a žalobci b) bylo vydáno vízum Italskou republikou dne 28. 9. 2022 platné od 1. 10. 2022 do 31. 10. 2022, oba vstoupili do schengenského prostoru poprvé do Rakouska (letecky). S ohledem na uvedené žalovaný shledal naplnění čl. 12 bodu 2 nařízení. Italská republika dne 15. 11. 2022 uznala svou příslušnost k posouzení žádosti dle čl. 12 odst. 2 nařízení.

25. V případě žalobce c) žalovaný v žádosti pro italskou stranu ze dne 10. 11. 2022 uvedl, že manželka a syn žalobce disponovali výše specifikovanými italskými vízy, na základě čehož byla shledána příslušnost Italské republiky k posouzení žádosti dle čl. 12 ve spojení s čl. 11 písm. a) nařízení Dublin III a uvedl, že žalobce přicestoval do EU z Ruské federace a vyčkával na příjezd své rodiny. O mezinárodní ochranu pak požádal společně s nimi dne 27. 10. 2022. Italská republika dne 23. 11. 2022 uznala svou příslušnost k posouzení žádosti žalobce c) podle čl. 11 písm. a) nařízení.

26. Dle čl. 17 odst. 1 nařízení Dublin III odchýlně od čl. 3 odst. 1 nařízení se může každý členský stát rozhodnout posoudit žádost o mezinárodní ochranu, kterou podal státní příslušník třetí země nebo osoba bez státní příslušnosti, i když podle kritérií stanovených tímto nařízením není příslušný. Uvedené ustanovení umožňuje členským státům rozhodnout se převzít odpovědnost za posouzení žádosti o mezinárodní ochranu v případě, kdy příslušným je jiný členský stát. Přestože se jedná o diskreční ustanovení, které není nárokovatelné, judikatura Nejvyššího správního soudu stanovuje určité mantinely jeho aplikace. V rozsudku č. j. 2 Azs 222/2016 – 24 Nejvyšší správní soud konstatoval, že: „*vyjádření suverenity v podobě atrakce posuzování žádosti o mezinárodní ochranu nepřislušným státem tak neznamená právo k libovůli, nýbrž povinnost hledat a nacházet racionální řešení přiměřená konkrétním okolnostem. Pokud z okolností případu plyne, že je hodný zvláštního zřetele, je na místě úvahu o aplikaci čl. 17 odst. 1 nařízení Dublin III učinit.*“ Nejčastější důvod použití diskrečního oprávnění vyjádřil unijní normotvůrce v bodě 17 odst. 2 nařízení Dublin III ohledně vyžadované diskrece jiného státu: „*Kterýkoli členský stát by měl mít možnost odchýlit se od kritérií příslušnosti, zejména z humanitárních důvodů a z*

důvodu solidarity, aby bylo možné sloučit dohromady rodinné příslušníky nebo příbuzné nebo jiné členy rodiny a posoudit žádost o mezinárodní ochranu, která byla podána tomuto nebo jinému členskému státu, i když pro toto posouzení není příslušný podle závazných kritérií stanovených tímto nařízením.“ (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu č. j. 5 Azs 229/2016 – 44). Uvedený rozsudek druhého senátu konstatuje, že v případech hodných zvláštního zřetele, kterými jsou (mimo jiné) humanitární případy, situace vyžadující projev solidarity mezi členskými státy a rodinné či jiné sociální vazby žadatele v členském státě, je správní orgán povinen řádně odůvodnit, proč se rozhodl diskreční oprávnění nevyužít. V opačném případě trpí rozhodnutí vadou nepřezkoumatelnosti a je dán důvod pro jeho zrušení.

27. V rozsudku ze dne 23. 1. 2019, *M. A. a další*, C-661/17 (body 58 až 60), Soudní dvůr zdůraznil, že čl. 17 odst. 1 nařízení Dublin III je povahy fakultativní, neboť ponechává na uvážení každého členského státu, zda posoudí žádost o mezinárodní ochranu, která mu je předložena, i když není příslušný podle kritérií pro určení příslušného členského státu ve smyslu tohoto nařízení. Soudní dvůr dodal, že možnost takového postupu není žádným zvláštním způsobem podmíněna (odkázal přitom na rozsudek ze dne 30. 5. 2013, *Halaf*, C-528/11, bod 36). Každý členský stát se tudíž může svrchovaně rozhodnout s ohledem na politické, humanitární a praktické úvahy, zda přijme žádost o mezinárodní ochranu k posouzení, třebaže není příslušný na základě kritérií stanovených tímto nařízením (viz také rozsudek ze dne 4. 10. 2018, *Fathi*, C-56/17, bod 53). S ohledem na rozsah posuzovací pravomoci takto přiznané členským státům je podle Soudního dvora na dotčeném členském státu, aby určil, za jakých okolností si přeje využít možnost danou diskrečním ustanovením podle čl. 17 odst. 1 nařízení Dublin III. Soudní dvůr připomněl, že tento závěr je v souladu s jeho judikaturou týkající se fakultativních ustanovení, podle které tato ustanovení přiznávají členským státům širokou posuzovací pravomoc (viz rozsudek ze dne 10. 12. 2013, *Abdullahi*, C-394/12, bod 57 a citovaná judikatura), a také s cílem uvedeného čl. 17 odst. 1, aby byly zachovány výsady členských států při výkonu práva na poskytnutí mezinárodní ochrany (rozsudek ze dne 5. 7. 2018, *X.*, C-213/17, bod 61 a citovaná judikatura). S ohledem na popsanou širokou posuzovací pravomoc Soudní dvůr v rozsudku *M. A.*, C-661/17, uzavřel, že ani úvahy týkající se nejlepšího zájmu dítěte nemohou zakládat na straně členského státu povinnost, aby uvedené možnosti využil a sám posoudil žádost, k jejímuž posouzení není příslušný (bod 72 rozsudku C-661/17), přičemž ve věci C-661/17 bylo dotčené nezletilé dítě žadatelem, vztahovaly se na něj tedy záruky pro nezletilé podle čl. 6 nařízení Dublin III.

28. Dále lze znovu poukázat na rozsudek Nejvyššího správního soudu č. j. 2 Azs 222/2016 – 24, ve kterém Nejvyššího správního soudu uvedl: „Cílem dublinského systému, který se v současnosti opírá o nařízení Dublin III, je zajistit, aby byl za posuzování žádosti o mezinárodní ochranu odpovědný pouze jeden stát, dále zabránit zahlcení systému žádostmi téže osoby v různých členských státech a co nejrychleji určit stát příslušný k posuzování žádosti, aby byl zaručen přístup k účinné mezinárodní ochraně. Tím nařízením směřuje k eliminaci tzv. *forum shopping*, respektive *asylum shopping* – ke snaze zabránit žadatelům, aby si vybírali, kde chtějí získat mezinárodní ochranu. Za tím účelem obsahuje nařízení Dublin III podrobná kritéria pro určování příslušného státu tak, aby v individuálních situacích bylo možné jednoznačně posoudit, který členský stát je odpovědný za posuzování konkrétní žádosti. Diskreční oprávnění obsažené v článku 17 odst. 1 nařízení Dublin III kopíruje článek 3 odst. 2 předchozího Nařízení Rady (ES) č. 343/2003 (dále jen „nařízení Dublin II“), který byl označován jako „klauzule suverenity“. I pod jiným názvem toto ustanovení představuje

Shodu s prvopisem potvrzuje J. S.

možnost státu posoudit žádost o udělení mezinárodní ochrany, i když k němu není příslušný. S ohledem na dosažení účelu řízení o mezinárodní ochraně, tj. poskytnutí skutečné efektivní ochrany před individuálně identifikovanou újmou, je třeba konstatovat, že mohou nastat situace, kdy postup podle kritérií pro určení státu příslušného k posouzení žádosti nepovede k realizaci smyslu řízení. Jinými slovy ve státě příslušném k řízení o mezinárodní ochraně dle nařízení Dublin III nebude žadatel v bezpečí před hrozbou takové újmy. Pro úplnost je třeba dodat, že pojednáváná hrozba újmy je předkládána ve smyslu trvání důvodu, který vedl žadatele o azyl k opuštění třetí země, i ve státě příslušném k posouzení žádosti (např. dosah ohrožení života žadatele i na území příslušného státu), příp. ve smyslu výjimečného důvodu v podobě zvláštního zájmu, např. na zachování rodiny pohromadě apod. Je nutno zdůraznit, že se jedná o jiné posuzování, než jakým je přezkum azylového řízení v určeném státě z důvodu vyloučení existence systémových nedostatků, pro které by nebylo možno žadatele do tohoto státu přemístit – to je dle judikatury Nejvyššího správního soudu při konstatování příslušnosti jiného státu nutno provést vždy (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 25. 2. 2015, č. j. 1 Azs 248/2014 – 27).“

29. Jak výše uvedeno, Soudní dvůr, resp. nařízení Dublin III přiznává státům širokou míru vlastního uvážení ohledně aplikovatelnosti čl. 17 odst. 1 nařízení. Městský soud v Praze má za to, že vydáním nařízení vlády č. 200/2022 Sb., Česká republika nehodlá kromě výjimek uvedených ve vládním nařízení umožnit vstup občanů Ruské federace nebo Běloruské republiky a nově požádat o mezinárodní ochranu na území ČR. Pokud tak učiní ostatní státy EU, berou tím na sebe břímě rozhodování o azylových žádostech dotčených cizinců. Nařízení vlády by měl soud respektovat nejen z důvodu pravomoci vlády, ale i politické a bezpečnostní relevance takového opatření, nikoli však absolutně ve smyslu vyloučení aplikovatelnosti čl. 17 odst. 1 nařízení, nýbrž ve smyslu požadavku intenzivní vazby cizince k území ČR i se zřetelem k ochraně zájmu nezletilých dětí.

30. Městský soud v Praze vázán dle § 110 odst. 4 s. ř. s. závěry Nejvyššího správního soudu znovu věc posoudil následovně.

31. K námitce tvrzené chybné interpretaci žádosti o setrvání v ČR ve vztahu k systémovým nedostatkům v Itálii soud uvádí, že žalovaný se zabýval jak případnou aplikací čl. 17 Nařízení, tak i případných systémových nedostatků azylového systému v Italské republice. Jeho tvrzení o preferenci České republiky žalobci bylo reakcí na absenci tvrzení žalobců o nedostacích italského azylového systému, žalovaný tím hodlal poukázat na to, že žalobci žádné problémy ve vztahu k Itálii nesdělili. Co se týče možných systémových nedostatků azylového systému v Italské republice, soud pochybení žalovaného v tomto ohledu neshledal. Daná otázka byla adekvátně řešena v obou napadených rozhodnutích, kdy zásadní nedostatky systému nebyly nalezeny. Zejména pak ani žalobci shodně v průběhu správního i soudního neuvedli, že by vnímali ve vztahu k Itálii jakýkoli relevantní problém. Důvodem snahy z ČR nevycestovat byla pouze preference pobytu v ČR.

32. Žalovaný se zabýval otázkou aplikovatelnosti diskrečního oprávnění dle čl. 17 odst. 1 nařízení Dublin III. K možnosti aplikace čl. 17 nařízení žalovaný u žalobce c) uvedl, že žalobce je zdravý a nebere žádné léky. Na území ČR doposud pobýval pouze na základě bezvízového styku, o udělení dlouhodobého pobytu neusiloval. Na území ČR se nachází jeho bratr, který ale není dle čl. 2 písm. g) nařízení považován za nejbližšího rodinného příslušníka.

Shodu s prvopisem potvrzuje J. S.

33. V případě žalobkyně žalovaný k možnosti aplikace čl. 17 nařízení uvedl, že se nepotýká se se závažným zdravotním omezením, které by jí znemožňovalo cestovat nebo pobývat na území Italské republiky. Syn je zdravý, sportuje. Žalobkyně ani syn nevyjádřili žádné námitky ohledně pobytu v Itálii ani proti tamnímu azylovému řízení. V ČR v minulosti nepobývali a nemají zde vytvořeny podstatné kulturně-společenské vazby. Do ČR přicestovali teprve v říjnu 2022, nemají pevné vazby k ČR. V ČR se nachází švagr žalobkyně, ten ale není nejbližší rodinný příslušník podle čl. 2 písm. g) nařízení. Za posouzení žádosti celé nukleární rodiny je odpovědná Itálie, která příslušnost potvrdila i ve věci žalobce c).

34. K námitce o nezohlednění možnosti aplikace čl. 17 nařízení Dublin III soud uvádí, že žalovaný v obou napadených rozhodnutích uvedl relevantní skutečnosti, které vzal v úvahu pro posouzení příslušnosti. Soud se ztotožňuje s žalovaným, že jednotlivé tvrzené a zjištěné skutečnosti (rodinné vazby k bratru žalobce c) žijícímu v ČR, dřívější pobyty žalobce c) v ČR, údajná znalost českého jazyka žalobce c), nezletilost žalobce b) a jeho sportovní aktivity, zdravotní stav žalobců) sami o sobě aplikovatelnost čl. 17 odst. 1 nařízení nezakládají. Dřívější krátkodobé pobyty v ČR nezaložily natolik intenzivní vazbu k zemi ČR, aby bylo možné dovodit zjevnou nepřiměřenost posuzování žádostí žalobců o mezinárodní ochranu v jiné zemi. Přijetí kulturních hodnot, znalost jazyka či určité etablování se ve zdejším prostředí po přicestování a podání žádosti o mezinárodní ochranu obecně nejsou okolnosti, které by měly být relevantní, neboť jsou v určitém rozsahu součástí zapovězeného *asylum shopping* a zároveň přirozeným důsledkem pobytu žadatele na území ČR. Za okolnost, která přesahuje svým významem uvedené předpokládané okolnosti spojené s pobytem na území ČR nebo s národností žadatele, soud považuje pobyt bratra žalobce c) na území ČR.

35. Bratr žalobce c) není rodinným příslušníkem ve smyslu čl. 2 písm. g) nařízení Dublin III. Existenci přítomnosti člena rodiny s pobytoým oprávněním na území ČR nelze dle soudu omezit pouze na úvahu naplnění znaků rodinného příslušníka dle čl. 2 písm. g) nařízení Dublin III. Bratr žalobce vzhledem titulu pobytu je způsobilý vytvořit podmínky pro pobyt žalobců, avšak během správního a soudního řízení se neobjevily žádné okolnosti, které by oslabovaly schopnosti žalobců realizovat svá práva v azylovém řízení i běžný život po dobu řízení bez součinnosti bratra žalobce c) na území jiného státu. Přítomnost člena rodiny na území ČR zakládá komfortnější podmínky pro žadatele o mezinárodní ochranu, shodně jako podobnost jazyku i znalost prostředí, avšak pokud u žadatele nejsou přítomny žádné přihlédnutí hodné okolnosti, je třeba intenzitu vyššího komfortu považovat pouze za projev zapovězeného *asylum shopping*. Žalobce b) je narozen v roce 2009, je ve věku, kdy bude schopen adaptace i v Itálii, zejména pokud o něj pečují oba rodiče (žalobci a) a c) jsou jeho rodiče, jsou schopni mu poskytnout adekvátní péči i v Itálii.

36. Předchozí úvahy soudu o povinnosti žalovaného zabývat se příslušností ČR k řízení o žádosti žalobce c) o mezinárodní ochranu bez ohledu na pravidlo čl. 11 nařízení Dublin III zjevně neobstály, pokud byl předchozí rozsudek Nejvyšším správním soudem zrušen. Nehledě k tomu, že žaloba nijak nenamítala, že měl žalovaný zohlednit okolnost, že žalobce c) je státní příslušník Ukrajiny žijící v Rusku, který z důvodu absence pobytu na Ukrajině nesplnil podmínky pro dočasnou ochranu dle zákona č. 65/2022 Sb.

37. Z důvodů shora uvedených soud žaloby zamítl pro nedůvodnost dle § 78 odst. 7 s. ř. s.

Shodu s prvopisem potvrzuje J. S.

38. Výrok o nákladech řízení je odůvodněn ustanovením § 60 odst. 1 s. ř. s. Žalovaný byl ve věci samé úspěšný, nicméně žádné náklady řízení mu nevznikly. Neúspěšnému žalovanému náhrada nákladů řízení nenáleží.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud. Pokud svým významem kasační stížnost podstatně nepřesahuje vlastní zájmy stěžovatele, odmítne ji Nejvyšší správní soud pro nepřijatelnost (§ 104a odst. 1 s. ř. s.).

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s.ř.s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

V Praze dne 24. 10. 2023

Mgr. Kamil Tojner v. r.
soudce